

Tematický plán
Kulturní antropologie
 Jednoletý seminář ve 4. ročníku a oktávě
 platí od 1. 9. 2013
 3 hod/týden

Cíl semináře:

Vhodný doplňující (a syntetizující) seminář k studiu historie, kulturní historie, historie umění, antropologie, jazykovědy, filosofie, práv, sociologie, psychologie, medicíny, biologie aj. – hlavním cílem je ovšem kultivace osobnosti a mravních i občanských postojů, orientace v postmoderním světě.

Období	Téma
Září	<p>ANTROPOLOGIE. Charakteristika, vývoj a dílčí disciplíny oboru. Antropologie fyzická a kulturní. Archeologie, lingvistická antropologie, etnologie.</p> <p>Problematika kulturní vázanosti.</p>
Říjen - listopad	<p>KULTURA. Definice, rysy, funkce kultury. Kultura a společnost. Studium kultury v terénu – etnografie.</p> <p>Enkulturační adaptace a kulturní změna.</p> <p>Etnocentrismus a kulturní relativismus. Eurocentrismus, rasismus, kolonialismus</p> <p>POHLAVNÍ ROLE. Biologická a kulturní danost pohlavních rolí. Mýtus o hermafroditovi.</p> <p>Pohlavní dominance a submisivita, mačismus, sexismus, problematika emancipace.</p> <p>Pohlavní role a stereotypy v naší kultuře. Panenky a vláčky – kořist a lovec – zboží a obchodník – kuchyně a svět – muž v domácnosti a manažerka.</p>
Prosinec – leden	<p>PŘÍRODA A KULTURA. Antropocentrismus. Vztah člověka k přírodě a ostatním živočichům.</p> <p>Animismus a totemismus.</p> <p>Zvířecí symbolika: zvěř božská a ďábelská.</p> <p>Odposvátnění Přírody a tvarování přírody. Hypotéza Gaia. Ekologie.</p>
Únor - duben	<p>KULTURA A KOMUNIKACE. Charakter, funkce a rysy jazyka.</p> <p>Lingvistika a její disciplíny. Etno- a sociolingvistika.</p> <p>Původ a vývoj řeči.</p> <p>Mimozajazyková komunikace – „ŘEČ TĚLA“.</p> <p>Vnímání vlastního těla, image. Tělesný ideál v proměnách času.</p> <p>Tělo v prostoru. Postoj jako výraz společenského statutu/společenské role.</p> <p>Teritorialita, osobní vzdálenost.</p> <p>Gesta a mimika.</p>

Kulturní dějiny lidského těla: od Samsonovy kštice po Achillovu patu.
Květen Tělo jako trofej – amulet – relikvie.
Tělo zakryvané – zdobené – mrzačené.

Literatura (pouze DOPORUČENÁ):

- obecná literatura kulturněantropologická z fondu školní knihovny (Ivo T. Budil, V. Soukup, R. F. Murphy, C. P. Kottak aj.)
- k dílčím otázkám, případně referátům etnografické, folkloristické, mytologické, kulturněhistorické, psychologické aj. studie/monografie z fondu školní knihovny, např. díla J. G. Frazera, M. Eliada, K. Lorenze, J. Huizingy, E. Canettiho, S. Freuda, C. G. Junga, E. Fromma, Z. Wintera aj.

Požadavky:

- AKTIVNÍ ÚČAST NA DISKUSÍCH I PŘI PLNĚNÍ DÍLČÍCH ÚKOLŮ ÚSTNÍCH I PÍSEMNÝCH (INDIVIDUÁLNÍCH I KOLEKTIVNÍCH), JEDEN SAMOSTATNÝ KLASIFIKOVANÝ VÝSTUP ZA POLOLETÍ.

Vypracoval: František Stoček